

Puupäähattu Marko Turuselle

©Marko Turunen

Suomen sarjakuvaseura on päättänyt myöntää vuoden 2007 Puupäähattu-palkinnon **Marko Turuselle**. Lahtelaisen Marko Turusen (s. 1973) sarjakuville on 1990-luvun lopun Super-omakustanteista lähtien ollut luonteenomaista kaksi seikkaa: erikoislaatuinen intertekstuaalisuus ja ihmisten sivistyneen pintakuoren alta löytyvien väkivaltaisten impulssien kuvaus. Albumeissaan Rakkautta viimeisellä silmäyksellä, Pohja, Tiskipäiväkirja, Kuolema kulkee kintereillä ja Lihat puntarissa kuvaa maailmaa, joka on samanaikaisesti kiehtova ja pelottava.

Kuvanveistäjäksi opiskellut mutta sarjakuvantekijäksi ryhtynyt Turunen yhdistää usein arksimman arjen ja surrealismin. Tiskipäiväkirja (2002) ja Kuolema kulkee kintereillä (2004) sisältävät omaelämäkerrallisia elementtejä, kun taas uusin albumi, Lihat puntarissa (2007) hyödyntää muun muassa Turusen isän painiurasta kertovia lehtileikkeitä.

Eri todellisuuden tilojen sekoittuminen ilmenee eritoten R-Rautanaisten ja Muukalaisen hahmojen kautta. Useissa tarinoissaan Turunen kuvaa, millainen elämä ja parisuhde on naamio kasvoiltaan kulkevalla naisella ja miehellä, jolla on kasvot kuin avaruusoliolla ja reikä keskellä päätä.

Turusen sarjakuvia lukiessa huomio kiinnittyy selkeään kokonaisnäkemysseen. Samat teemat, henkilöhahmot ja jopa visuaaliset metaforat toistuvat mo-

nissa tarinoissa, pienin variaatioin. Voimakas kuvakieli, erikoiset populaarikulttuuriset viittaukset ja miltei painajaismaisen kirkas värimaailma muodostavat jännittävän kontrastin usein lakonisten tekstien kanssa.

Erityisesti huomio kiinnittyy Turusen sarjakuvien tapaan kuvata tiedostamattomia ja vieraantuneisuutta. Niin Rakkautta viimeisellä silmäyksellä, Pohja kuin Lihat puntarissa esittävät ihmisen varsin makaaberilla tavalla. Emme ehkä ole alitajuntamme vankeja, mutta se ohjaa käytöstämme. Emme ole sidottuja menneisyyteemme, mutta emme voi paetakaan sitä.

Väkivaltaisuus on Turusen töissä silmitöntä ja arvaamatonta, mutta sellainen on maailmakin. Tukahdutetut aggressiot ovat osa jokapäiväistä elämää.

Kemin pohjoismaisen sarjakuvakilpailun novellisarjan vuonna 2000 voitaneen Turusen sarjakuvat jakavat vahvasti lukijansa: toiset pitävät, toiset eivät. Se johtuu siitä, että hän ei mieltele tippaakaan. Turunen ei kerro tarinoitaan helpon kaavan mukaan vaan vaatii lukijoiltaan paljon – eikä kaihdakaan huumoria. Tarinoista jää usein jäljelle vain epämiellyttävä tunne, että asiat maailmassa eivät ole sitä, miltä ne näyttävät.

Tarinoitaan usein yhteistyössä Annemari Hietasen kanssa tekemän Turusen graafisesti voimakas ja omintakeinen tyyli on herättänyt huomiota Suomen ulkopuolellakin. Laatukustantamo Frémok on julkaissut ranskaksi kolme albumia. Lisäksi Pohja-albumi on käännetty sak-

saksi ja Kuolema kulkee kintereillä italiaksi. Vuonna 2003 Turunen voitti Luzernin Fumetto-festivaalin kansainvälisen sarjakuvakilpailun. Turunen on myös osallistunut lukuisiin suomalaisen sarjakuvan yhteisnäyttelyihin, mm. Angoulêmeissa, Haarlemissa ja Lisbonissa.

Kuva: Vesa Kataisto

Kuva: Vesa Kataisto

Ola Fogelbergin tytär Toto Kaila saapui myös paikalle onnittelemaan.